

# I Z V J E Š Ć E

## o radu Gradske koordinacije za ljudska prava za razdoblje od 15. srpnja 2021. do 31. prosinca 2022.

### 1. UVOD

Gradska koordinacija za ljudska prava (u nastavku: Gradska koordinacija) osnovana je Odlukom o osnivanju Gradske koordinacije za ljudska prava (Službeni glasnik Grada Zagreba, broj 2/01, 17/03 i 16/09).

Člankom 2. navedene Odluke određene su sljedeće zadaće Gradske koordinacije:

- prikuplja podatke o stanju ljudskih prava i sloboda i prava nacionalnih manjina na području Grada Zagreba i razmatra ih na sjednicama;
- upozorava nadležna upravna tijela Grada Zagreba na pojedine slučajeve kršenja ljudskih prava i sloboda i prava nacionalnih manjina na području Grada Zagreba te predlaže rješenja;
- prema potrebi, za rješavanje složenih pitanja ljudskih prava Gradska koordinacija može odrediti užu radnu skupinu koja dijelom može biti sastavljena od stručnjaka s određenih stručnih područja, a koji nisu članovi Gradske koordinacije;
- radna skupina predlaže Koordinaciji za ljudska prava rješenja određenog problema;
- predlaže akcije za promicanje ljudskih prava i poboljšanje zaštite ljudskih prava na području Grada Zagreba u svim segmentima ljudskih prava;
- probleme koje Koordinacija ne može riješiti na gradskoj razini, upućuje Povjerenstvu Vlade Republike Hrvatske za ljudska prava;
- održava redovite sjednice, u pravilu, jedanput mjesečno, a najmanje jedanput u tri mjeseca, a prema potrebi, sazivaju se izvanredne ili hitne sjednice;
- otvorena je za suradnju s nevladinim udrugama koje se bave pitanjima ljudskih prava i sloboda i prava nacionalnih manjina;
- prema potrebi, surađuje s Pučkim pravobraniteljem.

Prema članku 1. Odluke o izmjeni Odluke o osnivanju Gradske koordinacije za ljudska prava (Službeni glasnik Grada Zagreba 16/09) određeno je da Gradska koordinacija ima predsjednika i osam članova od kojih se predsjednik i tri člana imenuju iz redova gradskih zastupnika, dva člana na prijedlog gradonačelnika i tri člana iz redova javnih djelatnika s područja unutarnjih poslova, pravosuđa i drugih javnih djelatnosti.

Gradska skupština Grada Zagreba na 2. sjednici održanoj 15. srpnja 2021. donijela je Zaključak o imenovanju predsjednika i članova Gradske koordinacije za ljudska prava.

Za predsjednika Gradske koordinacije imenovan je **Gordan Bosanac**.

Za članove Koordinacije imenovani su:

- iz redova gradskih zastupnika:

**1. Ivan Račan,**

**2. Igor Peternel,**

**3. Kristijan Jelić,**

- na prijedlog gradonačelnika Grada Zagreba:

**4. Tomislav Medak**

**5. Dženana Kalamujić.**

Gradska skupština Grada Zagreba na 3. sjednici održanoj 26. kolovoza 2021. donijela je Zaključak o imenovanju članova Gradske koordinacije za ljudska prava.

Za članove Gradske koordinacije za ljudska prava iz redova javnih djelatnika s područja unutarnjih poslova, pravosuđa i drugih djelatnosti imenovani su:

1. **Dario Čepo,**
2. **Marko Birač,**
3. **dr. sc. Nikolina Patalen.**

Gradska skupština Grada Zagreba na 7. sjednici, održanoj 27. siječnja 2022., donijela je Zaključak o prestanku dužnosti člana i imenovanju člana Gradske koordinacije kojim **Ivanu Račanu** prestaje dužnost člana Gradske koordinacije, a za člana Gradske koordinacije imenuje se **Viktor Gotovac**.

Gradska skupština Grada Zagreba na 16. sjednici održanoj 13. listopada 2022., donijela je Zaključak o prestanku dužnosti člana i imenovanju člana Gradske koordinacije Zaključak kojim **Viktoru Gotovcu** prestaje dužnost člana Gradske koordinacije za ljudska prava, a za člana Gradske koordinacije imenuje se **Ivan Račan**.

## 2. RAD GRADSKE KOORDINACIJE ZA LJUDSKA PRAVA

U izvještajnom razdoblju Gradska koordinacija održala je 14 (11 redovnih, 2 tematske i 1 telefonsku) sjednica na kojima je uvijek prisustvovala većina članica i članova Gradske koordinacije. (prilog: tablica prisustvovanja na sjednicama str.7)

Koordinacija je razmotrila 26 točaka dnevnoga reda.

### **Koordinacija kao predlagatelj predložila je donošenje:**

- Prijedloga zaključka o izmjeni Zaključka (KLASA:021-05/03-03/16, URBROJ: 251-11-04-03-2 od 30. siječnja 2003.).

### **Koordinacija kao matično radni tijelo razmotrila je:**

- Prijedlog zaključka o sklapanju dodatka Ugovoru o osnivanju Centra za promicanje tolerancije i očuvanja sjećanja na holokaust.

**Koordinacija kao nadležno radno tijelo razmotrila je** prijedloge odluka i drugih akata koji su bili na dnevnom redu sjednica Gradske skupštine te je svoje prijedloge i mišljenja uputilo matičnom radnom tijelu, i to o:

### **➤ prijedlozima financijskih akata Grada:**

- Prijedlogu odluke o izmjenama i dopunama Proračuna Grada Zagreba za 2021. sa prijedlozima izmjena i dopuna programa javnih potreba po djelatnostima i po područjima,
- Prijedlogu polugodišnjeg izvještaja o izvršenju Proračuna Grada Zagreba za 2021. s izvješćima o izvršenjima programa javnih potreba po djelatnostima i po područjima za razdoblje siječanj – lipanj 2021.,
- Prijedlogu Proračuna Grada Zagreba za 2022. i projekciji za 2023. i 2024.
- Prijedlogu odluke o izvršenju Proračuna Grada Zagreba za 2022.
- Programima javnih potreba po djelatnostima i programima financiranja i sufinanciranja po područjima.
- Prijedlogu godišnjeg izvještaja o izvršenju Proračuna Grada Zagreba za 2021. s izvješćima o izvršenjima javnih potreba po djelatnostima i izvješćima o izvršenjima programa financiranja i sufinanciranja po područjima,
- Prijedlogu odluke o izmjenama i dopunama Proračuna Grada Zagreba za 2022. i projekcijama za 2023. i 2024.
- Prijedlogu izmjena programa javnih potreba i programa javnih radova po djelatnostima,

■ Prijedlogu polugodišnjeg izvještaja o izvršenju Proračuna Grada Zagreba za 2022. sa svim izvješćima o izvršenjima programa javnih potreba po djelatnostima i izvršenjima programa financiranja i sufinanciranja po područjima,

■ Prijedlogu proračuna Grada Zagreba za 2023. i projekciji za 2024. i 2025.,

- Prijedlogu odluke o izvršenju Proračuna Grada Zagreba za 2023.,

- Prijedlogu plana uravnoteženja proračuna Grada Zagreba za razdoblje od 2023. do 2025.

- Prijedlozima programa javnih potreba po djelatnostima i programima financiranja i sufinanciranja po područjima za 2023.

#### ➤ drugim prijedlozima:

■ Izvješću o provedbi mjera i aktivnosti za 2020. iz Zagrebačke strategije zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2018. do 2022.,

■ Prijedlogu akcijskog plana Grada Zagreba za integraciju tražitelja međunarodne zaštite i osoba kojima je određena međunarodna zaštita za 2022.

■ Izvješću o radu gradonačelnika od 4. lipnja do 31. prosinca 2021.

■ Prijedlogu za održavanje tematske sjednice „Integracija osoba koje traže ili im je odobrena međunarodna zaštita u Gradu Zagrebu“,

■ Izvješću o provedbi mjera i aktivnosti za 2021. iz Zagrebačke strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2016. do 2020.,

■ Prijedlogu odluke o dopunama Odluke o osnivanju Doma za djecu i odrasle-žrtve obiteljskog nasilja „Duga-Zagreb“,

■ Prijedlogu odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Centra za pružanje usluga u zajednici „Savjetovališta Luka Ritz“,

■ Izvješću o provedbi mjera i aktivnosti za 2021. iz Zagrebačke strategije zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2018. do 2022.,

■ Prijedlogu zagrebačke strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2022. do 2025.,

■ Preporukama pučke pravobraniteljice iz Godišnjeg izvješća za 2021. koje se odnose na Grad Zagreb.,

■ Preporukama Kuće ljudskih prava iz Godišnjeg stanja ljudskih prava za 2021. koje se odnose na Grad Zagreb,

■ Prijedlogu odluke o izmjenama i dopunama Odluke o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente na temelju socioekonomskog statusa,

■ Prijedlogu odluke o izmjenama i dopunama Odluke o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente pripadnike romske nacionalne manjine,

■ Izvješću o radu gradonačelnika za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2022.,

■ Izvješću o radu Zaklade Zajednički put za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca za 2021.

■ Prijedlogu odluke o izmjeni Odluke o osnivanju Doma za djecu i odrasle žrtve nasilja „Duga – Zagreb“

■ Prijedlogu Odluke o osnivanju Centra za pružanje usluga u zajednici „Savjetovališta Luka Ritz“,

#### **Gradska koordinacija pod točkom Razno razmatrala je:**

- o temama kojima će se baviti a koje su vezane za promicanje ljudskih prava u Gradu Zagrebu,

- o organizaciji zajednički tematske sjednice Odbora za zdravstvo, Odbora za socijalnu skrb i Gradske koordinacije za ljudska prava vezan za mentalno zdravlje.

## ► TEMATSKE SJEDNICE

Zbog početka rata u Republici Ukrajini i značajnog priljeva izbjeglica iz Ukrajine te činjenice da u Gradu Zagrebu borave i drugi tražitelji međunarodne zaštite kao i oni kojima je zaštita odobrena, Gradska koordinacija za ljudska prava 19. travnja 2022. održala je tematsku sjednicu „**Integracija osoba koje traže ili im je odobrena međunarodna zaštita u Gradu Zagrebu**“. Pored članica i članova Gradske koordinacije i predstavnica i predstavnika gradskih upravnih tijela na sjednici su sudjelovali: N.J.E. Vasyl Kyrlych, Veleposlanik Republike Ukrajine u Republici Hrvatskoj, Viktor Filima predstavnik Ukrajinske nacionalne manjine Grada Zagreba, Marija Meleško, Predsjednica Ukrajinske zajednice Grada Zagreba, Pavlica Bajsić, Centar mladih Ribnjak, Božidar Ćurlić, Ravnateljstvo Civilne zaštite, Iva Grubiša i Maddalena Avon, Centar za mirovne studije, Mirjana Vergaš i Jana Kapić, UNCHR, Dajana Ravlija i Entoni Šeparić Isusovačka služba, Lana Vučinić, Hrvatski Crveni križ, Danijela Gaube, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH, Natalija Koprtla i Mirna Varga, Bordersnone, Anita Dakić i Matea Bušić, MUP; Ured za imigracije, Barbara Grlić, Pravna klinika pravnog fakulteta, Cyrille Cartier, Živi atelje, Nejra Kadić Meškić, Centar za kulturu dijaloga, Tatjana Vlašić i Monika Čavlović, Ured pučke pravobraniteljice, Dragana Knezić, Rehabilitacijski centar za stres i trauma.

Uvažavajući brojne probleme romskih obitelji koji godinama žive na području III. Struga i Vrtlog puta i preporuka Pučke pravobraniteljice Odbor za nacionalne manjine i Gradska koordinacija za ljudska prava 26. travnja 2022. organizirali su zajedničku tematsku sjednicu „**Uvjeti života i stanovanja Roma u Gradu Zagrebu**“. Uz članice i članove Odbora za nacionalne manjine i Gradske koordinacije za ljudska prava te predstavnika i predstavnica gradskih upravnih tijela na sjednici su sudjelovali: Martina Horvat, Ambidekster klub, Bojan Mucko, Vanja Bule, Udruga Etnonova, Nura Ismailovski, Darija Goreta, Ramiz Ajdin, Vijeće romske nacionalne manjine, Ivona Makuić, Ured pravobraniteljice za djecu, Aleksa Đokić, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH, Antonija Komazlić, Vijeće gradske četvrti Peščenica - Žitnjak, Tena Šimonović Einwalter, Tatjana Vlašić, Monika Čavlović, Ured pučke pravobraniteljice, Zoltan Balaž Piri, Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, Stevo Golubovac, predstavnik Vrtlog puta.

### 3. STANJE LJUDSKIH PRAVA NA PODRUČJU GRADA ZAGREBA

Zaključkom od 30. siječnja 2003. (Službeni glasnik Grada Zagreba 2/03) Gradska skupština Grada Zagreba obvezala je gradske urede, zavode i službe da Gradskoj koordinaciji za ljudska prava dostavljaju tromjesečna izvješća o stanju ljudskih prava na području Grada iz njihova djelokruga. U zaprimljenim izvješćima za izvještajno razdoblje gradska upravna tijela izvijestila su da nije bilo evidentiranih kršenja ljudskih prava.

Na temelju dugogodišnjih izvješća koja dostavljaju gradski uredi, zavodi i službe o stanju ljudskih prava na području Grada Zagreba iz njihova djelokruga rada u kojima nikada nije bilo evidentirano kršenje ljudskih prava Gradska koordinacija zaključila je da dosadašnji način prikupljanja podataka nije kvalitetna metoda za objektivno razmatranje stanja ljudskih prava u ovom segmentu i uputila je u proceduru donošenja Prijedloga Zaključka o izmjeni Zaključka (KLASA:021-05/03-03/16, URBROJ: 251-11-04-03-2 od 30. siječnja 2003.), što ga je Gradska skupština donijela na 15. sjednici 12. rujna 2022.

Gradska koordinacija predložila je intenziviranje suradnje s predstavnicima civilnog društva, pučkom pravobraniteljicom, pravobraniteljicom za ravnopravnost spolova i pravobraniteljicom za djecu kako bi se dobili objektivni i realni podaci o stanju ljudskih prava iz djelokruga Grad Zagreba.

#### **4. PREPORUKE PUČKE PRAVOBRANITELJICE IZ GODIŠNJEG IZVJEŠĆA ZA 2021. KOJE SE ODOSE NA LJUDSKA PRAVA U GRADU ZAGREBU**

Pučka pravobraniteljica u svom Izvješću za 2021. godinu izdvojila je tri područja koja su se posebno odnosila na Grad Zagreb: Obnova nakon potresa, Pravo na dobro (adekvatno) stanovanje i Pravo na dobro upravljanje.

##### **Obnova nakon potresa**

Pučka pravobraniteljica zaprimila je brojne pritužbe građana, obišla je teže oštećena područja u Zagrebu, kontaktirala je stanovnike tih područja kao i one koji su bili smješteni u kolektivnom smještaju Hostela Arena. Nakon obavljenih obilazaka i kontakata s građanima ukazala je na probleme življenja i boravka u ne adekvatnom smještaju, na sporu rekonstrukcijsku obnovu, na probleme s kojima se susreću građani koji su samostalno počeli obnavljati svoju imovinu, na brojne nedoumice koje se odnose na informiranje, na procedure, na nejasne rokove, obuhvate obnove, neriješene imovinskopravne odnose i slično.

##### **Pravo na adekvatno stanovanje**

Pravo na adekvatno stanovanje posebno je otežano nakon potresa a podrazumijeva osmišljavanje učinkovitih mjera kojima se pomaže u osiguranju dostojnog stanovanja, uključujući subvencije i olakšice, dostupnost infrastrukture i slično te način te kako bi se preveniralo beskućništvo. Pravobraniteljica je ukazala na važnost donošenja stambenih politika i strategija kojima bi se smanjio razmjer između broja potrebnih i dostupnih stanova. Ukazala je na problem beskućnika kao najugroženijih članova društva često izloženih višestrukoj diskriminaciji i dala je preporuke da ih se uključi u život lokalne zajednice. U kontekstu stjecanja prava građana ukazala je na pretjerano formaliziranje i tumačenje prava i potrebe sagledavanja i razumijevanja šire slike. Ukazala je na probleme romskih obitelji iz III. Struga i Vrtnog puta koji se moraju riješiti na adekvatan način vodeći računa i o poslovima kojima se oni tradicionalno bave.

##### **Pravo na dobro upravljanje**

Pravo na dobro upravljanje predstavlja pitanje povjerenja u institucije. Građani nemaju dostatne informacije o procedurama i uslugama javnopravnih tijela niti o mogućnostima korištenja pravnih lijekova. S obzirom da su procedure i propisi nerijetko komplicirani nisu dovoljno popraćeni razumljivim uputama i prikazima postupaka i mehanizama ostvarivanja prava/usluge. Brojne izmjene propisa rijetko dostupnih u pročišćenim verzijama građanima stvaraju poteškoće kod pozivanja na zakonom i drugim propisima zajamčena prava. Dobra javna uprava jamči građanima zaštitu njihovih ljudskih prava i temeljnih sloboda, a najčešći razlozi navedeni u pritužbama građana su nedostatak efikasnosti i učinkovitosti. Naime, građani se u velikom broju slučajeva pritužuju na šutnju uprave, ali i na dugotrajnost postupaka kada javnopravna tijela trebaju u upravnom postupku riješiti o njihovim pravima, obvezama ili pravnim interesima. Nužno je ponajprije informirati građane o tome gdje i na koji način mogu ostvariti svoja prava i dobiti usluge javnopravnih tijela, a zatim takve informacije adekvatno primijeniti. Sugerirala je da bi bilo neophodno da se i na web stranicama i u samim prostorima javnopravnih tijela treba istaknuti koju vrstu poslova provode, kratak opis procedura, a za ključne postupke koje provode da imaju informativne letke s koracima, detaljima i pravnim lijekovima.

#### **5. PREPORUKE KUĆE LJUDSKIH PRAVA IZ GODIŠNJEG STANJA LJUDSKIH PRAVA ZA 2021. KOJE SE ODOSE NA GRAD ZAGREB**

Godišnje stanje ljudskih prava izrađuje Kuća ljudskih prava na temelju podataka koje dobiva od predstavnika civilnog društva. Pored preporuka Pučke pravobraniteljice predstavnica Kuće ljudskih prava ukazala je na neophodnost unaprjeđenje participacije odnosno sudjelovanja u donošenju odluka, na probleme vezane uz javne natječaje za

financiranje programa i projekata udruga iz područja promicanja ljudskih prava u Gradu Zagrebu i na probleme održivost rada organizacija civilnog društva.

Što se tiče sudjelovanja u donošenju odluka prepoznata je veća otvorenost Grada Zagreba za suradničkim načinom upravljanja odnosno partnerstvom između Grada i organizacija civilnog društva te se predlaže kontinuirana suradnja u upravljanju dugoročnim programima iz spektra socijalnih usluga.

Što se tiče financiranja udruga smatraju da je potrebno ubrzati proces od raspisivanja natječaja do objavljivanja rezultata i na koncu isplate sredstava.

Vezano uz održivost civilnog društva u smislu osiguranja prostora za rad istaknuta su dva problema. Prvi se odnosi na cijene energenata jer su udruge svrstane u isti red s poduzetništvom što je ne održivo za sve one organizacija koje pružaju socijalne usluge i besplatnu pravnu pomoć i drugi problem koji je bio vezan uz prostore Grada Zagreba koje koriste udruge. Mnogim udrugama istekli su ugovori za korištenje koji nisu ni produljeni, a natječaji još nisu bili raspisani.

Nastavno na preporuke Pučke pravobraniteljice i komentare Kuće ljudskih prava Gradska koordinacija pratit će mjere koje provodi Grad Zagreb u provedbi preporuka Pučke pravobraniteljice kao i primjedbi Kuće ljudskih prava u cilju što kvalitetnije realizacije i ostvarenja ljudskih prava u Gradu Zagrebu.

**PREDSJEDNIK  
GRADSKE KOORDINACIJE  
ZA LJUDSKA PRAVA  
Gordan Bosanac, v.r.**

KLASA:024-01/23-005/38  
URBROJ: 251-16-04/006-23-4  
Zagreb, 17. veljače 2023.

| Naziv radnog tijela                      | Ukupno održano sjednica | Član/ica radnog tijela                    | Nazočnost sjednicama | Nenazočnost sjednicama |
|------------------------------------------|-------------------------|-------------------------------------------|----------------------|------------------------|
| Gradska koordinacija za<br>ljudska prava | 15                      | Gordan Bosanac                            | 15                   | 0                      |
|                                          |                         | Kristijan Jelić                           | 5                    | 10                     |
|                                          |                         | Igor Peternel                             | 2                    | 13                     |
|                                          |                         | Ivan Račan<br>(do 3. i od 13. sjednice)   | 5                    | 1                      |
|                                          |                         | Tomislav Medak                            | 13                   | 2                      |
|                                          |                         | Dario Čepo                                | 11                   | 4                      |
|                                          |                         | Marko Birač                               | 15                   | 0                      |
|                                          |                         | Nikolina Patalen                          | 13                   | 2                      |
|                                          |                         | Dženana Kalamujić                         | 14                   | 1                      |
|                                          |                         | Viktor Gotovac<br>(od 5. do 12. sjednice) | 1                    | 7                      |